

RENOVACIÓ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Rambla de Sant Joan, 50, baixos
TELÉFON, 255

Els treballs se publiquen baix la responsabilitat de llurs autors. No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre ..... 1'50 ptes.
Anuncis, a preus convencionals.

Setmanari Nacionalista Republicà

Any IV.—TARRAGONA, 25 Juny de 1916.—Núm. 143.

En la "Unió Nacionalista Republicana"

La conferencia den Francisco Layret sobre "República i Nacionalisme"

COM ja s'anuncià i devant de una nombrosa i escullida concorrencia que ocupava a vessar el nostre Casal, el passat diumenge donà sa conferencia En Francisco Layret, forsa conegut del públic tarragoní, per lo que no fou d'extranyar que hi hagués tanta expectació per a oir l'autoritzada paraula de tant ilustre conferenciant sobre's el tema, quina competencia es ben regoneguda.

Al matí, foren rebuts a la estació En Layret, juntament amb el valent diputat En Marcellí Domingo i'l nostre company en la premsa Companys, per una comissió de la nostra «Unió» aon se traslladaren, i despres de un petit canvi de impresions foren obsequiats els mentats senyors—excepte En Marcellí Domingo que anà a interessar-se per la detenció de que havia sigut objecte el director de *La Justicia Social*—amb una excursió amb auto al «Pont del Diable» i al «Mas dels Arcs» per a que poguessin admirar les belleses que allí hi han. Al mitg dia foren obsequiats amb un soculent àpat els aludits senyors, per uns quants companys i amics nostres.

En Lloret feu la presentació del conferenciant, a qui dedicà justos elogis, posant de relleu la firmesa de conviccions, l'alta mentalitat i la rectitut del ex-alcalde de Barcelona.

I a seguit el nostre amic comensà sa peroració:

Oportunitat del tema

La indicació que'm feu la «Unió Nacionalista Republicana» sobre's l'interés que tenien perque desenrotllés el concepte de «República i Nacionalisme», fou acertadíssim, no en quan a la persona—doncs podien buscar altres de majors aptituds—sinó en lo que's refereix al tema escullit, que és de actualitat regoneguda per tots, encara que alguns se pregunten si es també de oportunitat. Se ha discutit si era oportú parlar de aquestes coses en aquests moments; devant la conflagració europea i dels greus i fondos problemes que ofereix la actitut d'Espanya, el present i el porvenir d'Espanya. Fins alguns que diuen regoneixe i defensar les lligítimes aspiracions de Catalunya, diuen que no deu d'enraonar-se ara d'aixó, perque tendeix a dividir i es necessari que Espanya pugui presentar-se unida per a afrontar les futures possibles contingencies.

Jo crec que mai com ara era mes oportú el plantejar aquest problema. Primer, perque sempre es oportú el presentar els problemes de justes reivindicacions regionals, i segón, precisament pel estat en que's trova ara Europa, o siga, en un moment de trascendencia en el que's ventilen problemes referents a aquelles nacionalitats vives, que no tenen consistencia en la llei. Recordo que aquí a Tarragona, en el primer mitin del Bloc, vaig dir que'ls pobles mai han lograt se dongués satisfacció a les seves aspiracions en temps de normalitat, i que'ls homes directores del nacionalisme català devien de aprofitar

la conmoció d'Europa (que's traduirà despres en una modificació del mapa), per a obtindre l'autonomia de Catalunya. Mai com ara s'ha presentat un moment de mes oportunitat.

En qué consisteix el problema català?

Aquest problema se basa en el fet de que Catalunya se sent un poble diferent als demés pobles del reste d'Espanya. Nosaltres entenem que Espanya no es una nació uniformada, sinó una nació de nacions. Si aqueixa consciencia se desperta, allavors neix una nacionalitat, existeix una nacionalitat.

Catalunya durant varis segles va perdre la consciencia de sa nacionalitat i allavors no podia dir-se que existigués la nacionalitat catalana. Però Catalunya ha recobrat sa consciencia, i al recobrar-la ha adquirit plena existencia innegable, i forta vida; la nacionalitat catalana; perque, les nacions no son coses permanents, sinó que neixen i moren en el curs de la historia.

La Revolució francesa proclamà els Drets del Home i aquets han degut de consagrar-se en el dret dels pobles i amb la independencia económica dels homes. No es bastant el proclamar el dret dels homes, sinó que deuen fer-se efectius. La llibertat consignada en les lleis es lletra morta si els homes no tenen independencia económica.

Lo mateix passa amb el dret dels pobles, que solament es completa amb la llibertat dels homes. El fet de que a un home se li imposi un idioma diferent al seu, es ja un atac a la llibertat individual, que ha provocat lluites en el segle XIX i en el que portém del XX.

Si un poble ha de governar-se a si mateix deu de tenir la llibertat constitucional. Per aixó demaném nosaltres Parlament català, Poder executiu, lligislatiu i judicial diferents dels del reste d'Espanya. El complement de nostres drets es el regoneixement de nostre idioma.

L'idioma català

Nosaltres no sentim inadversió pels altres idiomes. Seriem uns suicides si volguéssim disminuir a Catalunya el us del idioma castellà. Més, una cosa es que se sàpiga i aprengui el castellà i una altra cosa es que se imposi en actes oficials. Per altra part no fem cas de lo que's diu del porvenir petit del idioma català, puix que no es la extensió territorial lo que demostra la potencialitat de un idioma sinó que és la potencialitat de sa producció, la seva força espiritual.

I posà per exemple lo dels idiomes grec i xino, que el idioma grec, despres de tants segles, es encara un idioma de actualitat i en canvi el xino es un idioma erudit, en tot i ésser la extensió territorial de Xina molt mes gran que l'altra. Fem, doncs, que nostra producció siga gran, intensa i bella.

Nacionalisme i Internacionisme

Se diu que les doctrines nacionalistes son anacròniques i que «la Humanitat es una» i que «tots els homes son germans». Jo vos tinc de confessar que si el nacionalisme fos tal com diuen els qui li oposen el internacionalisme; si el nacionalisme estés en contraposició amb les normes del pervindre, jo no fora nacionalista. Nosaltres trevallém no per a resucitar coses mortes, sino per les noves normes de organització social.

Hi ha dngues maneres de nacionalisme; el mesquí, estret i egoista que creu que fora de sa pàtria no hi ha res digne de admiració i respecte i que sa patria té el dret de ofegar a les altres patries. Aquest es el nacionalisme conservador. En canvi el nacionalisme liberal se fundamenta en la llibertat. En l'actual lluita d'Europa s'hi ventilen aquestes dos interpretacions. Alemanya vol imposar determinada cultura que ella creu superior; i les nacions aliades defensen la lliure coexistencia de tots els pobles. En aquest sentit hem de desitjar el triomf dels aliats. La Humanitat no es una sola norma i de una sola idea, sinó la coexistencia de homes, de pobles, de idees, cultures, temperaments i modalitats de qual toptament i gestació neixen nous rajos de llum cap al progrés.

Ha desaparecut la fórmula anacrònica del universalisme. Triomfa la lliure coexistencia de pobles, o sigui la autonomia amb el llaç de la federació que es la fórmula perfecta del internacionalisme i que ha de portar la pau entre'ls homes.

S'ha dit que un poble no té dret a la autonomia en el cas de que estigui en pugna amb la civilització. Empró aquest argument no pod aplicar-se a Catalunya perque en nom dels drets de la civilització ningú pod defensar el actual impuls del Estat espanyol. Aquests últims dies el senyor Alcalá Zamora sentava la peregrina teoria de que sols tenien dret a la autonomia els pobles pobres i atrassats. No val la pena de impugnarlo. Si algo pod defensar-se es precisament lo contrari.

El nacionalisme català es esquerrà

El moviment nacionalista de Catalunya va partir dels homes d'esquerra, com pod veure's pels moviments republicans federals den Figueras i den Pi i Margall i el del caràcter ja mes nacionalista de l'Almirall. Eren precisament els conservadors, la burgesia catalana, els que nutrien els partits dinàstics que lluitaven contra aquelles doctrines. Per aixó, doncs, ha perdurat a Catalunya el sentiment federal que és català mentres que fora d'aquí quasi no existeix.

L'origen del nacionalisme s'ha de buscar en la esquerra. Despres de la guerra amb els Estats Units hi hagué un moment en que semblà canviar-se. Aquí se vegeren amb intensitat les conseqüencies del desastre i la burgesia catalana devant la bancarrota del Estat, se sentí nacionalista i sorgí la Lliga, amb marcada actuació conservadora.

Hem de proclamar ben alt que les multituds republicanes senten amb mes energia i intensitat que les dretes, tot lo que fa referencia a l'autonomia de Catalunya. Que hi pod haver un moment en que'ls interesos econòmics de la burgesia catalana estiguin en pugna amb els interesos de catalanitat. A als homes d'esquerra no'ls hi lligaria les mans aixó. El problema de Catalunya correria molt de perill si fossin tan sols els homes de dreta els qui aixequessin

la bandera. Per això ens hem de felicitar tots de la brillant i acertada intervenció parlamentària de Marcell Domingo.

Per arreu els homes avançats són els que defensen les idees de llibertat i autonomia, com Jaurés a França, com el partit lliberal a l'Anglaterra. Solament hi ha una excepció al món, la del partit lliberal espanyol i de alguns altres espanyols que militen en la esquerra.

L' autonomia política.

Les culpes de la Lliga

Catalunya vol sa autonomia política i això deuen defensar-ho els homes lliberals. Si Catalunya tingués un parlament a ben segur que les majories les ocuparien les esquerres. I el Parlament català podria ésser el exemple d'Espanya, podria ésser força motora per a les altres regions.

Atacà a la Lliga per la actuació que tingué al pastelejar amb el Govern. Allò fou un erro i molt mes aquí a Espanya aon els governs tan sols cedeixen per la pò. Si els homes de la Solidaritat no se haguessin deixat influir per l'ambient de Madrid haurien fet una labor enèrgica i fiscalitzadora i jo crec que haurien conseguit l'autonomia de Catalunya.

S'ha de canviar el Règim

Les forces de dreta deuen convence's de que l'actual règim es incompatible amb l'autonomia de Catalunya, puix que ja ho han declarat tots els governants de dreta i esquerra. Nosaltres volem l'autonomia política; i Romanones ha dit: «Respecte de això, rès, ni el diàlec». Per tan, no serà trevall perdut si no trevallem amb fe i amb vigor pel canvi de Règim?

Tenim de convence'ns de que a Espanya costaria mol mes transformar el Règim que fer-lo caure. Si totes les energies empleiades per a fer-la caure s'haguessin empleiat per a transformar-lo, ja no existiria.

Se diu que no hi ha res enfront de la monarquia que ofereixi garanties. Se'ns citen les desercions de alguns homes, que són ben doloroses; mes no hi han anat els partits republicans a la Monarquia, hi han anat tan sols alguns directors. Prò den advertir-se que sempre que ha hagut desercions, al cap de poc temps s'ha produït un resurgiment i una vigorosa renovació republicana.

Optimisme i fé

Jo tinc fé. Al acabar aquesta guerra, en la que's ventila el canvi de tota la Humanitat, se produiran fondes transformacions en tots els Estats. Al fi i al cap Espanya forma part d'Europa i a Espanya resonaran els canvis d'Europa. Per allavors es necessari que ara organitzem nostres forces, que'ls hi donem una disciplina, que'ls hi comuniquem aliento, vigor i decisió...

En Layret acaba la seva lluminosa conferència amb paragrafs optimistes, que aixecan i impresionen fonament al auditori.

L'ilustre conferenciant fou objecte de diferents aplaudiments durant el seu discurs i al acabar exclatà una forta ovació inacabable, rebent moltes encaixades de felicitació per la seva hermosa disertació que, dit sigui de passada, fou curta amb gran sentiment dels oients, puix en Layret, Domingo i Companys tinguéren de marxar a mitja tarda cap a Roquetes, aon havien de pendre part en un mitin per a inaugurar la Joventut Republicana de dita població.

Ben lliurement, doncs, podem entrar en la conversa, esperonats pel nostre propi sentir i, així, per a arribar a la conclusió que catalanisme és socialisme, no raonarem molt, puix, per altra part, fóra una vulgaritat que no podem cometre.

Hom serà, de cor, de pensa no balba i de sentiments, pod ben dir, com nosaltres, ço que s'ha dit: l'humanisme esdevé a Catalunya, per llei biològica i propi sentiment, catalanisme i, per tant, ens permet dir que nacionalisme és socialisme.

Nacionalisme!... L'heroica paraula!... Còm esponja el nostre cor!... Socialisme!... La serena paraula!... Còm és forta als nostres llavis!...

Si unes paraules, eixint del cor, tenen aquesta poixança que ens fa estremir, digneunos si més gran no ha d'ésser la nostra emotivitat quan, en l'actuació, ens hi trobem cara a cara, quan treballem per aquests sentiments innats en nosaltres que arriben a redimir a individus damnats per la crueltat d'una llum que no és llum, d'uns somnis que no són somnis i els emancipen totalment de llur falsa concepció ideològica, que és negació de principis humans, fent-los-hi sentir una engruna de l'emoció que en nosaltres és font que a dolls vessa fortitut, fermesa i dignitat.

Podem dir, per les definicions establertes, que els obrers tenim el deure—un deure qual existencia no cal discutir, ja que el mot existir és, per la seva filologia, un valor afirmatiu—de col·laborar en l'obra de catalanització, de nacionalització que s'ha emprès la Unió Catalanista i ho devem fer amb totes les nostres forces, puix per qualche cosa s'ha dit que catalanisme no és negació de principis socials. Si nosaltres volem per a la nostra Catalunya una llibertat col·lectiva, amplia i expansiva, que haurem de voler pels nostres individus, sinó una major llibertat, unes millors lleis que regularitzin el treball?

La faicó, a mon juí, de fer catalanisme i socialisme, és treballar a favor de nostra estimada Catalunya. L'esforç que manca de cadascú, és ben lleu; cal recordar que som catalans i que com a catalans devem portar-nos en tots els actes de la nostra vida per petits que aquests semblin; cal que arreu del món sàpiguen que som fills de la terra que tant ens estima i que, per a nosaltres, espera la daurada llibertat.

Als obrers catalans, per assolir les nostres justes aspiracions, solament ens resta un camí que és l'únic i el que més dreturerament va a la conclusió ideològica que defensem i on no hi cap el dubte ni la malfiança. Aquest camí no és altre que el d'ésser catalanista, nacionalista, amb tota l'amplitud de la gloriosa paraula.

Es cert que, al món, aon a milers els obrers, germans nostres, que viuen soterrats per lleis pesantes que els endogalen, però també és cert que nosaltres, per ells, ara, no podem fer res. Altremet succeiria si, distingint-nos com a fermes nacionalistes, el nostre poble pogués fer l'afirmació vital que els nacionalistes persegüim. Tots els obrers del món poden tenir lleis humanes i socialitzadores que emparin els seus drets, però han de contribuir a la transformació, a la renovació de la societat i a l'afirmació de la respectiva patria natural.

S'ha dit i repetit cent voltes, que la redempció de l'obrer ha d'ésser obra d'ell mateix. En el cas col·lectiu nostre, podem dir que la lliberació de l'obrer català, ha d'ésser obra del poble català, que no deu esperar res de ningú, puix quan tingui regonèndia la seva personalitat, nosaltres, els obrers, esdevindrem, per la nostra mateixa potestat i per llei propia de vida interna, homes lliures.

La bella feina és aquesta: ésser nacionalista, tota vegada que totes les nobles aspiracions que hom pugui tenir, són incloses en la nostra humaníssima modalitat catalanista.

MARIÀN MIRABENT.

SEGONA SETMANA MUNICIPAL

ALTRA vegada organitza l'«Escola de Funcionaris d'Administració Local» de Barcelona, una *Setmana municipal*.

L'èxit assolit en la primera, la necessitat de reiterar aquests actes pels estudis a que donen lloc, i

per demunt de tot la fermesa amb que s'estrenyen així els lligams entre els funcionaris municipals, lligams que mai deurien relaxar-se, perque la força dels funcionaris serà tant més intensa quant més unitat de pensament hi haigi, han estat els títols primers de l'organització de la *Segona setmana municipal*.

Se compondrà d'Assamblea municipalista, Curssets monogràfics i visites als principals Centres municipals.

Assamblea municipalista

Se donaran les següents conferències:

Dia 3.—D. Isidre Lloret, Director de l'Escola de funcionaris d'Administració locals.

Els funcionaris municipals i la vida dels ajuntaments.

Dia 4.—Dr. D. Josep Gascón i Marin, Catedràtic de Dret administratiu a l'Universitat Central i Diputat a Corts.

Aspecte legal de la qüestió del repartiment veïnal.

Dia 5.—D. Jaume Bofill i Matas, regidor de Barcelona.

Els organismes naturals i el problema de les Hisendes.—El Contingent provincial.

Dia 6.—D. Alfred Pereña, Conseller de la Mancomunitat de Catalunya i Diputat provincial per Lleida.

La Hisenda dels petits municipis

Dia 7.—D. Manuel Vega i March, Arquitecte, Catedràtic de l'Escola de Belles Arts i regidor de Barcelona.

Sanejament de poblacions.

Dia 8.—Dra. Maria Montessori.

La nova dignitat de l'escola i del mestre.

Les conferències es donaran al Saló de Cent, començant a dos quarts de dotze del matí.

Cursets monogràfics

Tindran per objecte l'estudi de les Hisendes locals en un aspecte orgànic, i en la manera com s'ha resolt el problema en l'extranger. Correràn les lliçons a càrrec del Director de l'Escola, senyor Lloret, i del professor de la mateixa senyor Vidal i Guardiola.

Ademés d'això, els professors senyors Sans i Buigas, Busquets, Gich, Claveria i Pi i Suñer, tractaran en altres lliçons de tècnica del repartiment municipal el primer; el segon de Ordenances municipals; i els tres ultims de la instrucció de sumaris en casos d'urgència.

Festes

Serán amb major esplendidesa i nombre que les de l'any passat. Se pod adelantat que l'Ajuntament donarà una recepció; l'Escola de funcionaris un xampany d'honor; hi haurán funcions de teatre, un concert, una festa de folklore, etc.

El preu de l'inscripció es de cinc pessetes. L'inscripció s'ha de fer a la Secretaria de l'Escola de funcionaris. Els inscrits tindran dret a un volum de la esmentada *Setmana*.

ELEGIA

Al amic X. Casas

Oh, tu! germà Dolor
que'm portes en silenci... quietament
les agres penes
i empresones mon cor...
... l'empresones amb pausa... lentament...
amb tes cadenes
quan es moribon l'amor...!
Germà Dolor
que'l pensament
rosegues mudament i l'envenenes
amb el filtre d'amargues remembrances,
que de fredors d'abim l'ànima omplenes,
que allunyes del esperit les esperances
que en ell niàren, ai! uns mellors dies:
avui trist sofridor de les més grans melancolies!
Oh, tu! l'germà Dolor,
pàlid amic, fatídic conceller
del cor, de pau, sedent,
dels temps d'amor terrible escarcer...
¿Perquè m'allargues tant el sofriment!
Desespèram, crudel! bentostament!

WERTHER.

Catalanisme és socialisme

CATALANISME és socialisme de la mateixa faicó que nacionalisme és humanisme; per a reformar ço que dit és, no cal pas anar a la recerca d'afirmacions i raonaments de grans homes, puix volem, només, que la justesa del mot ens vingui d'ell mateix, això és: que ell porti, ja, tota la força que hom savi pugui donar-li.

De l' Ajuntament

LA sessió extraordinària del dia 15 la presideix en Guasch, assistint hi molt de públic. Continúa el debat del alumbrat. Intervé en Loperena, fent un llarg discurs i manifestant que està ben disposat per a resoldre tot lo més prompte possible l'assumpte del alumbrat.

En Montagut es presenta amb un projecte que pot portar la solució del alumbrat. Després de manifestar aquestes paraules es dirigeix a la majoria fent càrrecs a Prat perquè diu que ell, dins de dita majoria, fa el paper de músic major, ja que la banda segueix la batuta del seu director. Fa càrrecs als individus de la Comissió de alumbrat, especialment a Cavallé, i li recorda lo que va passar amb aquell gran ciutadà company d'ell amb idees, que's diu En Pere Redón. També a en Loperena li diu que en aquest assumpte no ha anat a l'hora. (Espectació.)

Comensà fent números a la pissarra per a demostrar que, arrendant a la Canadenca el fruit que necessita Tarragona, l'Ajuntament pod sortir del pas millorant el alumbrat públic i rebaixant el preu als particulars, amb mes de cent mil pessetes de negoci.

El públic aplaudeix an en Montagut.

Parla en Prat (el públic protesta) fent veure que ell no mana a la majoria perquè té bastanta independència (la veu del poble torna a protestar). Per últim diu que ell i els seus estan disposats a treballar pel bé de Tarragona.

En Ventosa i Vallvé intervenen en el debat, demanant que's celebri un altra sessió extraordinària, doncs aquest debat no pot acabar-se. En Prat li sembla que's podria continuar amb la sessió ordinària.

Com que'l públic creu que es una martingala den Prat per allargar i no fer-se, protesta i demana que's celebri.

En Cavallé i Loperena intervenen, demanant a la majoria que s'atengui a lo demanat, i queda acordat per al diumenge a les quatre de la tarda.

* * *

Sessió extraordinària del 18

La presideix en Guasch. Públic a vessar.

Parla en Vallvé atacant a la majoria i ho fa de una manera especial als carlins, que ni un canó del 42 faria tans destrossos.

En Ventosa arremet un altra atac, posant a la majoria i a la comissió amb una situació tan apurada, que's fa difícil el pogrner sortir del toll.

En Prat es defensa d'una manera molt xavacana i per últim diu que la proposició den Montagut podria ésser que convingués.

En Cavallé després manifesta que ell creu que l'Ajuntament no pod resoldre el problema del alumbrat per medi de salt d'aigua i amb carbó, i fa la següent proposició:

Que en nom de la Comissió del alumbrat, proposa que'l senyor Montagut, amb un individu de la comissió i el tècnic de la casa, passin a Barcelona a la direcció de la Canadenca per veure si és factible la proposició.

En Lliteras en nom dels nacionalistes intervén en dit assumpte i diu que es tan el calor que s'ha produït dins del Saló, conseqüència dels debats acalorats, que molt be es podria ja produir la energia eléctrica que necessitem i afegeix que el diari local *La Cruz*, en un solt que va insertar, feia tans greus càrrecs als regidors, que deia que'l senyor Governador tindria que intervindre a posar orde, i com que aixó ho considera exagerat, protesta de les afirmacions o insidies de *La Cruz*.

Referint-se al debat diu que la minoria que ell representa veu amb bon gust que's vagi amb un acord, però fora convenient que l'Ajuntament acordés que amb la proposició del senyor Montagut es considerés tal com la comissió gestora de la supressió dels felats, es a dir, que intervinguin les entitats econòmiques, socials i de cultura.

En Montagut manifesta, que en vista de que l'Ajuntament accepta lo proposat per ell, fa present a la majoria que fóra convenient que fos ampliada la Comissió especial del alumbrat, doncs no hi tenen representació els populars i nacionalistes.

En Piñol i Lliteras diuen que ells no tenen interès en perteneix a la Comissió, però que treballaran amb ardidesa per que es resolgui amb be de Tarragona.

En Prat diu que aixó no ho acceptarà, doncs, mentres no's retiri la exposició ells no ho acceptaran, (el públic protesta). En Ventosa diu que lo firmat no's retira. En Prat vol parlar i's produeix un gros escandol per part del públic, puix que no vol consentir que enraonin los de la majoria, oint-se diferents protestes dels dos bandos que s'han format en el públic: dels conservadors i radicals que van junts, i dels populars i republicans que formen l'altra bando.

En el saló no's pod parlar pel soroll tan gros que hi ha, i molts regidors baixen dels escons. L'alcalde dona orde als urbanos que detinguin als de la revol'ta, més aixó no poden fer-ho. I com que és impossible continuar la sessió, l'alcalde la sospén sense pogrner pendre's cap acord en definitiu.

Pod restar satisfeta *La Cruz* del resultats obtinguts amb el seu solt d'avis.

* * *

Sessió ordinària del dia 19

En Guasch la presideix. Hi assisteix bastant de públic.

S'invertí quasi una hora en llegir les actes de la sessions passades, en les que hi feren diferents aclaracions Ventosa, Vallvé i Loperena.

Se doná compte de una comunicació de la Federació obrera local demanant se convoqui a totes les entitats comercials per a que's procuri desembarcar tot el blat, carbó i demés articles que venen per a nostra comarca, en el port de Tarragona. Després de parlar diferents regidors se acorda convocar aquesta reunió per al dimecres, dia 21. (A darrera hora del mentat dia, se suspengué dita reunió).

Foren aprovats diferents dictamens de les Comissions de Foment i Governació.

Al donar-se compte de un dictamen denegant una subvenció que tenia demanada el benemerit «Orfeo Tarragoní» se promogué llarga discussió defensand la Ventosa, presentant una esmena demanant 200 pessetes per a dita entitat i recordant que no fa gaire se concediren 300 pessetes al «Ateneo Tarraconense» mitjansant la promesa de la majoria, de ara atendre lo que demanés l'«Orfeo Tarragoní».

L'Orovio volgué mostrar-se interessat per l'«Orfeo» i que prometia votar per a que a l'any que vé signi subvencionat, sentint-ho no fer-ho ara pel estat precari de l'Ajuntament.

En Piñol defensá la esmena den Ventosa i compará l'actitut de la comissió amb la del alcalde, al suspndre aquest un acord de l'Ajuntament, que disgustá a Prat. Aquest contestá que aixó no era res mes que una mena de venjansa, posant així de cos present com que es la majoria que per vergonya de Tarragona hi ha en el Consistori.

Passada a votació la esmena, fou rebutjada per 12 vots contra 9 quedant per lo tan denegada la subvenció. Votaren en contra els conservadors i jaurins, els mateixos que llensaren les 500 pessetes per a cera i en canvi neguen ara fins 100 pessetes per a una entitat eminentment cultural.

Son xocants els arguments de aquesta majoria per a denegar la subvenció mentada per al «Orfeo Tarragoní» puix que a mes de la peregrina afirmació de la manca de fondos (!) hi ha la manca mes grossa, la de la paraula, la de la promesa que feren al concedir aquella per a l'Ateneo; mes així ja sabem quins punts de formalitat se'ls hi pod concedir an aquesta majoria. Així ho han provat malgrat vulgan cobrir-se sots la capa de celosos defensors dels interessos de la ciutat.

Pobre Tarragona amb aquets defensors!

* * *

Per a «El Tarraconense»

Hi ha companyies inconfesables

RENOVACIÓ pod semblar a *El Tarraconense* l'eco de *La Veu de Tarragona*; en canvi a nosaltres *El Tarraconense* ens sembla l'eco, i quelcom més, del «Gasómetro Tarraconense» o «Riegos y Fuerza del Ebro S. A.» i, eco

Junta d'obres del Port de Tarragona

El dia 28 del present mes, a les nou del matí, baix la presidencia de la Comissió nomenada al efecte i amb assistència de un Notari, se celebrará en el Saló de Sessions del domicili d'aquesta Corporació, Orient, 2, el sorteig públic per a l'amortizació de les obligacions del empréstit d'aquesta Junta, de conformitat a les bases i quadro d'amortizació i interesos aprovats per la Superioritat.

Tarragona 17 de Juny de 1916.

El Secretari-Contador,
FRANCISCO IXART

El President,
ANSELMI GUASCH

per eco, ens quedem amb el nostre, sempre será mes bon eco.

Ara contesta lo de la cloaca construïda sense acord de l'Ajuntament i per afavorir al regidor conservador Larín. *Apa, buenas*. Tarragona ja sab de vostra conducta i tragaderes, a l'Ajuntament, i quan nostre regidor senyor Lliteras va denunciar vos, es aon teniau de contestar. Ara nó. Que'l *calificativo duro* es ben vostre i no hi ha qui vos el tregui.

I en quant a lo *del alumbrado*, nostres companys Piñol i Lliteras estan molt bé en sos drets. Tant hi estessin alguns regidors de *El Tarraconense* cobrant com *accionistas* del «Gasómetro» i desempenyant càrrecs de son Concell, retribuïts! Sempre serán mes a repartir-se els beneficis que del poble Tarragona puguin extreure amb sa actuació al Ajuntament. *Majaderos*. Qui?

NOVES

El pròxim dilluns, dia 26, a les deu de la nit donarà, en el Centre Industrial, don Pere Enric de Ferrán, una conferencia sobre'l tema «La llei del éxit i'ls Instituts de cultura humana». El conferenciant, home de una vasta cultura i notable compositor de música, resideix a Catalunya des de que les vicisituts de la guerra el van obligar a deixar ses ocupacions de Bèlgica.

Les seves conferencies tenen per objecte ensenyar els métodos moderns d'educació del esfors i de la voluntat pel sistema que desenrotllin els Instituts de cultura humana de Bèlgica, a un dels quals perteneixia el Sr. Ferrán.

No dubtém que será nombrosa la concurrència al mentat acte.

El quadern de la present setmana de la *Lectura Popular*, s'hi publica «Poesies» pel malanguanyat poeta lleidetá En Lluís Roca i Florejachs.

Demá, diumenge, se celebrará al Teatro Apolo de Valls, un gran Concert a càrrec de l'Orquesta de l'Associació de Música «Da Camera» de Barcelona, dirigida pel mestre Raventós, i formada per 60 notables professors.

Com que l'orquestra mentada está considerada com a una de les millors en son genre, creiem que en aquest aconeteixement artistic-musical assolirá un nou éxit i no dubtém que'l públic hi será en gran nombre el que hi concurrirá.

Tarragona : Imp. Llorens i Cabré : Fortuny, 4

ANTIGUA CERRALLERIA :- de la :- Vda. de Baldomer Baró

Plaça del Rei, 7 i 10

Se construeixen tota classe de panys de seguretats, báscules, romanés, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., baix la direcció den

PAURUIZ

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
 Inscripta en el Govern Civil i en la Comissió general
 de Segurs, segons mana la Llei.
 Director facultatiu: **DR. RABADA**
 Per a més informes dirigir-se al domicili social:
 Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroteràpia i anàlisi micro químic d'orina i productes patològics.
 Sero-Reacció de Wassermann.— Aplicació del 606.

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADA

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Melgarejo de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per a'ls pobres, franca-
 dilluns, dimecres i dissabte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 90, entressol. — TARRAGONA

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

DE
JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamany: Escribanes: Plumes Stilogràfiques: Pesa-carries: Copiadors, etc.: Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat: Postals de totes menes i albums per a les mateixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

FERRETERIA MALLOL

Bateria de cuina: Eines de totes classes: Articles per a magatzems de vins i olis.

Objectes per a regalos — Articles per a Sports

Sant Agustí, 9 i 11. — Tarragona

Sastreria Novitat

LLUIS MONTSERRAT

PORTALET, 1

PLASSA DE LA FONT, 51

TARRAGONA

PERE SIMÓ ROMEU

ESPECIALISTA EN ENFERMETATS DE LA BOCA I DENTS

Curació de la cariç dentaria i abturacions en plata, platino, marfil: Orificacions: Treball d'escola americana: Ponts, corones, pivots, dent espiga: Dents i dentadures de totes classes i preus: Cirurgia i tractament pràctic-modern per a la curació de les enfermetats de la boca i extraccions.

CONSULTA tots els dies, de 9 del matí a les 4 de la tarda, menys els diumenges.

RAMBLA SANT JOAN, 53, PRAL.
 TARRAGONA

AL DIA

Rambla de Sant Joan, 40

NOVITATS

BISUTERIA

PERFUMERIA

BRODATS

ROBA BLANCA FETA

CORBATES

GUANTS

COLLS I PUNYS

BANOS I STORS

HIMALAYA

El rei dels
 licors estomacals

FABRICANTS:

Fills de Joan Vilá Granada

MARCA REGISTRADA

Gran Diploma d'Honor en
 l'Exposició
 de Buenos Aires.

Demanen en els cafès i pasteleries

Indicat per a casaments,
 batetjos i banquets

Continental

Stock

Accessoris i peces soltes per a

Bicicletes,
 Motocicletes
 i Automovils

Oils lubricants, betzines i bujies.
 Vulcanització i venda de Neumàtics i càmares per a tota classe de Autos

Despatx i Exposició: MASDEU i C.

Unió, 32: : Teléfon 156

TARRAGONA

Casa Lliteras

Recomana al públic
 sos acreditats Cafès

Torrefacció diària

Gran assortit de articles
 del ram de ultramarins.

Garantia absoluta amb la
 qualitat dels seus gèneros.

Servei a domicili

MAJOR, 3

TARRAGONA

Francisco

Potau

Calçat fet i a la mida

Rambla S. Joan, 52

TARRAGONA

COLMADO CENTRAL

DE
FREDERIC MIRET

Fruites fresques, embutits, flames, conserves, vins, xampanyes
 :: i tota classe de comestibles ::

UNIÓ, 28 — TELEFON 245

TARRAGONA

PERE LLORET

CORREDOR REIAL DE COMERÇ

Apodaca, 9

Corbates i articles per a home

GILBERT GERMANS

PREUS BARATOS

JOAN ESBERT

FARMACÈUTIC

UNIÓ, 22

FRANCISCO COCA

Lo millor en comestibles

RAMBLA DE CASTELAR, 24

MENJADORS DEL JARDÍ

DE
FRANCISCO LÓPEZ

AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16

TARRAGONA

Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en endavant i a la carta.

Hospedatges per temporada a preus convencionals.

: Habitacions amb llum elèctrica:

MOSTELLE

(RAIMOST)

Suc de raims sense alcohol

The Grape Juice Co. L^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més

higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les
 malalties i convales-

cencia

Se ven per tot arreu

Fàbrica de Braguers i de Aparatos Ortopèdics

(TRENCATS)

Molts son els qui venen braguers, emprò molt pocs saben construir-ne. Costa col·locar un braguera, però moltíssim costa construir-lo, doncs avans que col·locarlo bé es indispensable sapiguero construir, perquè sense la ciencia i pràctica de construcció mai pot ad-

El BRAGUER-ARTICULAR-REGULADOR sistema MONTSERRAT es el més pràctic i modern per a la retensió i curació de les hernies per cròniques i rebel·des que siguin.

Grans existències de BRAGUERETS DE GOMA per a la radical curació de les hernies de la infància i tot la concernent a Cirurgia i Ortopèdia.

ESPECIALITAT EN LA CONSTRUCCIÓ DE FAIXES VENTRALS

CASA MONTSERRAT - UNIÓ, 34 - TARRAGONA